

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๑

ความสำคัญของเรื่องอิเหนาในสมัยรัชกาลที่ ๕: หัวเลี้ยวแห่งวัฒนธรรมอิเหนาของไทย

อลังการ, หม่อมเจ้า. (๒๕๒๘). โคลงอิเหนา. ใน *วชิรญาณวิเสศ* เล่ม ๑ วัน ๕ เดือน ๓ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีมะกา พ.ศ. ๒๕๒๘, หน้า ๑๐๐-๑๐๗.

บทสักรวาทเรื่องอิเหนาเล่นถวายเป็นรัชกาลที่ ๓. (๒๕๖๔). พระนคร: โสภณพิพรรฒธนากร. จันทรางศุ, ธงทอง. (๒๕๒๙). *ของสวยของดีครั้งแผ่นดินพระพุทธเจ้าหลวง*. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

เจริญวงศ์, สุรศักดิ์. (๒๕๔๙). สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์: “สมเด็จพระครู” นายช่างใหญ่แห่งกรุงสยาม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

จิตต์สง่า, ธนพงศ์. (๒๕๕๒). *วชิรญาณ กับการแสวงหาความรู้ของชนชั้นนำของสยาม พ.ศ. ๒๔๒๗-๒๕๔๘*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประเทศไทย.

จบกะบวนวรรณ, เจนภพ. (๒๕๒๔). *ยี่เกจาก “ดอกดิน” ถึง “หอมหวาน”*. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๕๑). *พระราชวิจารณ์จดหมายเหตุความทรงจำของพระเจ้าไปยกาเออ กรมหลวงนรินทรเทวี*. พระนคร: บำรุงนุกูลกิจ.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๕๕). *พระราชนิพนธ์เสด็จประพาสไทรโยค*. พระนคร: หอพระสมุดวชิรญาณ.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๕๖). *บทละครเรื่องเงาะป่า*. พระนคร: โรงพิมพ์ไทย.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๖๖). *พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้านฉบับมีรูปภาพ เล่ม ๑*. พระนคร: โสภณพิพรรฒธนากร.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๗๔). *สำเนาพระราชหัตถ์เลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชทาน กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์*. กรุงเทพฯ: โสภณพิพรรฒธนากร.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๔๗๘). *จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาค ๙*. พระนคร: โรงพิมพ์ พระจันทร์.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๔๘๔). *จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาค ๑๙*. พระนคร: โรงพิมพ์ พระจันทร์.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๒๐). *บทเจรจาละครเรื่องอิเหนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๕๕). *ระยะทางที่ียวขวางว่า สองเดือน*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

จุลาลัย, บัณฑิต. (๒๕๔๘). *วังลูกหลวงนอกปรากรำแพงวัง. ศิลปวัฒนธรรม*, ๒๖, ๗ (พฤษภาคม), ๑๔๐-๑๔๕.

จุลาลัย, บัณฑิต. (๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒). “วังลูกหลวงนอกปรากรำแพงวัง”. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก https://www.silpa-mag.com/history/article_9251?fbclid=IwAR02Pc2C4CoI3BWweWyEowuonMphvfv487x6FsrzVBmOdiypcbAwaElaaVo.

ชูโต, เนื่องน้อย. (๒๔๙๗). *คำกลอนเรื่องลูกอิเหนา*. กรุงเทพฯ: ไทยเชชม.

ตำรงราชานุกาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (๒๕๕๙). *คำนำ. ใน ภาณูซีเรื่องหนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณ ภาคที่ ๑ แพนกบาฬิ(น. (๑)-(๗))*. พระนคร: โรงพิมพ์ไทย.

ตำรงราชานุกาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (๒๕๐๘). *ตำนานละคร อิเหนา. (พิมพ์ครั้งที่ ๔)*. พระนคร: คลังวิทยา.

ตำรงราชานุกาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (๒๕๑๔). *คำอธิบายว่า ด้วยบทละครอนิเหนาฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ. ใน พุทธเลิศล้ำนภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. เรื่องอิเหนา (น. (ก)-(ข))*. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๑). กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.

อิศรพันธุ์โสภณ, พระยา (ม.ร.ว.หนู อิศรางกูร). (๒๕๒๕). *นิราศอิเหนา. ใน บทประพันธ์ บางเรื่องของพระยาอิศรพันธุ์โสภณ (ม.ร.ว.หนู อิศรางกูร) (น.๑๖๑-๑๘๕)*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์.

จิตุหะศรี, ธานีรัตน์ (๒๕๕๙). *เรื่องอินเหนาฉบับลาว: ความสัมพันธ์กับเรื่องอินเหนาฉบับไทย และลักษณะเด่นในฐานะวรรณคดีลาว*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ.

จิตุหะศรี, ธานีรัตน์. (๒๕๖๐). บทละครเรื่องอินเหนา ตอนตระระสาแบหลา พระนิพนธ์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์: การ “ปรุ่บท” และคุณค่า. *วารสารมนุษยศาสตร์*, ๒๔ (๒), ๗๙-๑๑๕.

กาญจนาคพันธุ์. (๒๕๑๘). *ยุคเพลงหนังและละครในอดีต*. กรุงเทพฯ: เรื่องศิลป์. *โคลงภาพพระราชพงศาวดาร*. (๒๕๖๕). พระนคร: โสภณพิพรรฒนาการ.

นริศรานูวัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา. (๒๕๙๖). *บทละครดึกดำบรรพ์ฉบับเพิ่มเติม*. พระนคร: โรงพิมพ์มหาภูมิบาลวิทยาลัย.

นิกรการประกิจ, ชุน (บิน อับดุลลาห์). (๒๕๒๐). *พงศาวดารอินเหนาฉบับอารีนครา*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

พิทยาลงกรณ์, พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. (๒๕๗๔). ภาคผนวกว่าด้วยต้นเค้าแห่งละครชนิดซึ่งเรียกกันว่า “แบบปรีดาลัย” ใน *สำเนาพระราชหัตถ์เลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชทาน กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์* (น. ๘๗-๙๖). กรุงเทพฯ: โสภณพิพรรฒนาการ.

พลอย หอพระสมุด (นามแฝง). (๒๕๓๔). เรื่องเล่นละคร. ใน *เบิกโรง: ข้อพิจารณานาฏกรรมในสังคมไทย* (น. ๓๗-๔๕). เฉลิมเฟ้า กอนันตกุล, ปรีตดา (บรรณาธิการ). กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา.

พงศ์สุวรรณ, มัทนียา. (๒๕๕๓). *การนำเสนอแนวทางการสืบทอดพระปรีชาญาณแบบองค์รวมของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานูวัตติวงศ์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประเทศไทย.

พระประวัติและประชุมบทละครอนดึกดำบรรพ์. (๒๕๕๖). กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

พระราชวังบางปะอิน. (๒๕๔๖). กรุงเทพฯ: พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต สำนักพระราชวัง.

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๖๔). *บทละครเรื่องอินเหนา ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ เล่ม ๓*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทย.

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๑๔). *เรื่องอิเหนา*. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๑).

กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

ประชุมบทมโหรี. (๒๕๑๐). พระนคร: โรงพิมพ์กรมสรรพสามิต.

ประชุมบทสังกรวาล์ในรัชกาลที่ ๕. (๒๕๐๙). พระนคร: พระจันทร์.

ประชุมโคลงทลายคัตจากหนังสือพิมพ์ชิรญาณพิเศษ. (๒๕๗๑). พระนคร: โสภณพิพรธมธนากร.

ราชบัณฑิตยสภา. (๒๕๖๙). *อธิบายว่าด้วยหอพระสมุดวชิรญาณแลพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนคร*. พระนคร: ราชบัณฑิตยสภา.

เรื่องรักษ์ลิขิต, ชลดา. (๒๕๕๖). *ขนบวรรณคดีไทยในพระราชนิพนธ์เรื่องกาพย์เห่เรือ นินทรราชาคริต และเงาะป่า*. ใน *ปิยราชกวีนิพนธ์* (น. ๔๑-๘๖). กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยภาษาและวรรณคดีไทย และภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรื่องรักษ์ลิขิต, ชลดา และ จัตุหะศรี, ธาณีนรัตน์. (๒๕๖๒). *พระราชนิพนธ์บทเจรจาละครเรื่องอิเหนา: พระอัจฉริยภาพด้านวรรณคดีการแสดงของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพฯ: ธนาเพชร.

รัตนิน, มัทนี. (๒๕๕๑). ตอน ๓ พัฒนาการของนาฏศิลป์และการละคอนสมัยใหม่. ใน *ลักษณะไทย ศิลปะการแสดง* (น. ๗๒-๑๘๙). คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (บรรณาธิการ). (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: ธนาครกรุงเทพ จำกัด (มหาชน).

ส.พลายน้อย (นามแฝง). (๒๕๔๘). *สำนักพิมพ์สมัยแรก*. กรุงเทพฯ: คอหนังสือ.

สดับ ลดาวัลย์, เจ้าจอม หม่อมราชวงศ์. (๒๕๒๖). *เรื่องบ่เกิดของพระราชนิพนธ์ “เงาะป่า”*. ใน *เจ้าจอมหม่อมราชวงศ์สดับในรัชกาลที่ ๕* (น. ๔๒-๕๑). กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.

สมุดรูปภาพเรื่องอิเหนา. สมุดข่อย เลขที่ ๒๒. แผนกเอกสารโบราณ สำนักหอสมุดแห่งชาติ.

เสนาภูเบศร, พระยา (ใส สโรบล). (๒๕๗๔). *บทละครเรื่องเทวีไฉย*. พระนคร: โสภณพิพรธมธนากร.

สุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี, สมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า. (๒๕๙๓). *พระโอวาทแลลายพระหัตถ์สมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี*. ใน

พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และลายพระหัตถ์สมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทมาลมารศรี พระอรรคราชเทวี (น.๙๗-๒๐๒). พระนคร: ไทยเชชม.

สุนทรานนท์, ขวลิต (บรรณาธิการ). (๒๕๕๐). *ทะเบียนข้อมูล: วิพิธทัศนา ชุดระบำรำ ฟ้อน เสนม ๒*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

สุทธาทิพย์รัตน์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้า. (๒๕๐๑). *บันทึกรายวันตามเสด็จพระราชดำเนินประพาสเกาะชวาคั้งที่ ๒ ร.ศ. ๑๒๐*. ใน *ลายพระหัตถ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงทิพย์รัตนกิริฎกุลีนีถวายนสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต* (น. ๑-๙๖). พระนคร: โรงพิมพ์จันทน์หว่า.

กรมศิลปากร. (๒๕๑๖). *คำนำ*. ใน *พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. เรื่องอิเหนา* (น. ก-ง). (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.

วิรุฬห์รักษ์, สุรพล และคณะ. (๒๕๓๙). *ลิเก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

วิรุฬห์รักษ์, สุรพล. (๒๕๔๗). *วิวัฒนาการนาฏศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๔๗๗*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวณิต วิงวอน. ๒๕๕๕. *วรรณคดีการแสดง*. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๒

การศึกษาดัดแปลงวรรณกรรมเป็นบทละครเพลง : กรณีศึกษาหลายชีวิต

ดวงพัตรา, จักรกฤษณ์. (๒๕๔๔). *แปล แปลง และแปรรูปบทละคร*. กรุงเทพมหานคร: ศยาม.

ปราโมช, คีฤทธิ, ม.ร.ว. (๒๕๕๓). *หลายชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๓

พลวัตของเรื่องเล่าและกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน ในรายการจำอวดหน้าจอ ช่วง น้อย เดอะซีรีส์

เอี่ยมอุตะมะ, ฐานิตย์. (2008). *กลวิธีและการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในละครสั้น รายการวาไรตี้เกมโชว์ “ชิงร้อยชิงล้าน”*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

หล่อเรืองศิลป์, อันธิยา. (2006). *การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ในละครตลกสถานการณ์เรื่องบางรักซอย ๙*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2019). [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://library.mju.ac.th>

ณ กลาง, ศิราพร. บรรณาธิการ. (2015). *เรื่องเล่าพื้นบ้านไทยในโลกที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลำดับที่ ๑๐๙.

อุดเมืองคำ, รัชรินทร์. (2008). *การศึกษาวรรณกรรมแนววัฒนธรรมประชานิยมเรื่อง สังข์ทองฉบับต่างๆ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (1999). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒*. กรุงเทพฯ: บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัด.

ฐานข้อมูลมานุกรมวรรณคดีไทย. (2019). [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.sac.or.th/databases/thailitdir/>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, ผจญภัยในโลกวรรณคดี”
[วิดีโอ]. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=i6LWIC_gTD8

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, เณรน้อยพบนักรบโยธยา”
[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=2cmPj8CpSbE>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, บ่วงพญาบาท”
[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=1IWCF1OJcks>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, เพลงรักสาวดอกหญ้า”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=DfbmzfYyewE>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=yOKtLNqV3JI>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, ตำนานแจ๊คสยบยักษ์”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=YvZIKgGmMAE>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, เจ้านางน้อย”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=PhQGv3Hg0vg>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, มนต์รักโสนสะเดา”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=TMBK5H3wTag>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, นางสิบสอง The series”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=IS_BMsSsYSU

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, นางสงกรานต์”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=2zBGjF09HbE>

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, ทวีกรรม”

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=K49PB_5v4yk

เวิร์คพอยท์. (2019). “จำอวดหน้าจอ, กรมกำกวม”.

[วิดีโอ]. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=_4uDi_x_AW8

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๔

ประณามบทพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ในอำเภอเมืองอุบลราชธานี

บุษยกุล, วิสุทธิ์. (๒๕๓๓). *แบบเรียนภาษาสันสกฤต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โชคสวัสดิ์, สุริยา. และ เงามะปก, สุพัฒน์. (๒๕๕๐) *วัดหลวง อุบลราชธานี*. อุบลราชธานี:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

เฮียวศรีวงศ์, นิธิ. (๒๕๔๕). *คำมีคม ว่าด้วยภาษา วัฒนธรรมและอำนาจ*. กรุงเทพฯ:

มติชน.

ณะภูมิ, นนท์สชา. (๒๕๕๘). *คำสวดภาษาบาลีบูชาพระธาตุและพระพุทธรูปสำคัญ*

ทางภาคเหนือของประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ, ประเทศไทย.

ปุดนโณทก, ธวัช. (๒๕๓๐). ศีลาจาริกอีสานสมัยไทย-ลาว. กรุงเทพฯ : คุณพินอักษรกิจ.
สังข์อยู่, ทวีช. (๒๕๔๙). ปฐมเหตุแห่งการปรากฏนามหลวงพ่ोजินพระพุทธรูปประจำ
ทัพเจ้าเมืองอุบลราชธานีศรีวนาลัย. กรุงเทพฯ: อนันตะ.

สยามรัฐสดเตปิฎกภูจกถา. (๒๕๓๕). กรุงเทพฯ: สยามรัฐสดสรราชธานียมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยเยนปกาสีโต.

สยามรัฐสดเตปิฎกภูจกถา. (๒๕๓๕). กรุงเทพฯ: สยามรัฐสดสรราชธานียมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยเยนปกาสีโต.

ศรีอ่อน, สายัญ, พระมหา. (๒๕๕๐). ปรณามบทและนิคมณฑลในวรรณคดีบาลี.
(วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
กรุงเทพฯ, ประเทศไทย.

วัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตั้ง. (๒๕๖๐). วัดใต้พระเจ้าใหญ่องค์ตั้ง อุบลราชธานี. ม.ป.ท.
ธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), พระ. (๒๕๔๖). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ฐิตะฐาน, ศิราพร. (๒๕๓๓). ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.

วิสเพ็ญ วัฒนา, และคณะ. (๒๕๖๑). พิพิธภัณฑวัดมณีนวาราม. อุบลราชธานี : พลอยสกรีน.
วิสิฐพัฒนาภรณ์, พระครู. (๒๕๕๗). ประวัติวัดกลาง ในเมืองอุบลราชธานี. อุบลราชธานี:
อุบลกิจอพอเชทการพิมพ์.

อญูโพธิ์, ธนิต. (๒๕๑๗). อาณาภพระปริตต์พร้อมด้วยตำนานและคำแปล. กรุงเทพฯ:
ประยูรวงศ์.

สัมภาษณ์

บุกหุด, ปกรณ์. (๒๕๖๓, ธันวาคม ๑๒). สัมภาษณ์ส่วนตัว.

ภูณะยา, บัวลา. อายุ ๕๓ ปี. (๒๕๖๓, พฤษภาคม ๒๗). สัมภาษณ์ส่วนตัว.

ภักดิ์เดชานนท์, ปวีภา. อายุ ๔๗ ปี. (๒๕๖๓, กรกฎาคม ๒๙). สัมภาษณ์ส่วนตัว.

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๕

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานประดับมุกเกาหลีกับไทย

บุญแจ้ง, สมศักดิ์. (๒๕๖๑). ลักษณะเฉพาะของยางรักใหญ่และการยึดติดบน พื้นผิว เซรามิค. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

กรมศิลปากร. (๒๕๕๑). โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.

สถาบันอยุธยาศึกษา. (๒๕๕๗). เอกสารประกอบโครงการเส้าขานประวัติศาสตร์ “บรมพุทธาราม ย้อนรำฤกษ์วันวาระขานปาตอง. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จามรมาน, อรกานต์. (๒๕๖๓). โบราณศิลป์ล่องเมือลือสลับเลื่อมเรืองรังค์รุ่ง. อนุสาร อสท, ๖๐ (๖), ๑๑๐-๑๑๑.

คุ้มแก้ว, พิสิทธิ์. (๒๕๖๓). การศึกษาศิลปหัตถกรรมงานประดับมุกไทยเพื่อการออกแบบ โต๊ะหมู่บูชา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

โกมลบุตร, สันต์. (๒๕๕๕). จดหมายเหตุการเดินทางสู่ประเทศสยามของบาทหลวง ตาซาร์ด. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

กฤษณาวิณ, มงคล. (๒๕๕๗). พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของงานประดับมุกใน ประณีตศิลป์ไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ศิลปะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สัมมาวุฒติ, อำพล. (๒๕๕๕). การจัดสร้างบานประตูประดับมุก หอพระมณฑียรธรรม เพื่อการอนุรักษ์บ้านประตูเดิม. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

แสนประเสริฐ, ชุตินันท์. (๒๕๕๕). ลายสัญลักษณ์บนบานประตูประดับมุกในสมัยอยุธยา ตอนปลาย พุทธศตวรรษที่ ๒๓. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทาคาตะ, โทโมฮิโตะ. (๒๕๕๙). งานประดับมุกกริวกิว ขั้นตอนการสร้าง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.

กลุ่มวิชาการด้านช่างศิลป์ไทย สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร. (๒๕๕๓). *โครงการสร้างต้นแบบเพื่อจัดทำองค์ความรู้ด้านงานช่างระดับมุก.* กรุงเทพฯ: สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร.

ตราชาติ, ประภาพร. (๒๕๕๗). *งานประดับมุกแบบญี่ปุ่น.* วารสารศิลปากร, ๕๗ (๖), ๑๑๔-๑๑๗.

รายการอ้างอิงภาษาไทยบทความที่ ๖

วจนกรรมการตอบการแสดงความคิดเห็นในภาษาไทย : กรณีคู่สนทนาที่มีสถานภาพเท่ากัน

อังศุโชติ, สุกมาส และคณะ. (๒๕๕๗). *สถิติการวิเคราะห์สำหรับการศึกษาทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL.* กรุงเทพมหานคร : เจริญมั่นคงการพิมพ์.

อินทจักร, ทรงธรรม. (๒๕๕๒). *ความเกรงใจ: ความสุภาพด้วยใจ. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการภาษาและภาษาศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๒ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

อินทจักร, ทรงธรรม. (๒๕๕๔). *ความสุภาพ ความเกรงใจ และวัจนปฏิบัติศาสตร์ปลดพันธนาการ. ภาษาและภาษาศาสตร์, ๒๙(๖๑), ๑๗-๔๒.*

ใจชื่อ, รุ่งอรุณ. (๒๕๔๙). *วจนกรรมการแสดงความคิดเห็นในภาษาไทย: กรณีนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

เฉลิมเผ่า กอนันตกุล, ปาริตตา. (๒๕๕๒). *เบิกโรง : ข้อพิจารณานาฏกรรมในสังคมไทย.* กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา.

โคมิน, สุนทร และสมัครการ.สนิท. (๒๕๒๒). *รายงานวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด.* กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.

ชนิฐานันท์, วิไลวรรณ (๒๕๓๖). *ความสุภาพในภาษาไทยกรุงเทพฯ.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ครุฑเนตร, พรรณนธ. (๒๕๕๗). กลวิธีทางภาษาที่ใช้ยุติการสนทนาที่มีความขัดแย้ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีรัตน์, ผ่องพันธุ์ (๒๕๕๖). หน่วยที่ ๔ งานกับเล่น เอกสารการสอนชุดวิชาแนวคิดไทย หน่วยที่ ๑-๖. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมราช.
- อ่องวุฒิวัฒน์, สิทธิธรรม. (๒๕๕๙). วัจนกรรมการตักเตือนในภาษาไทย : กรณีศึกษา ครูกับศิษย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ่องวุฒิวัฒน์, สิทธิธรรม. (๒๕๕๘). การแสดงความเห็นแย้งในประจําเหตุการณ์สนทนาในภาษาไทยและข้อคํานึงที่เป็นเหตุจูงใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ่องวุฒิวัฒน์, สิทธิธรรม. (๒๕๖๐). กลวิธีทางภาษาและข้อคํานึงที่เป็นเหตุจูงใจที่ผู้พูดภาษาไทยใช้ในการแสดงความไม่พอใจ. วารสารธรรมศาสตร์, ๓๖ (๓), ๑-๒๑.
- อ่อนน้อมดี, วลัยพร . (๒๕๕๖). วัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจของชาวตะวันตกออกกลาง ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย ตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พานโพธิ์ทอง, ณัฐพร. (๒๕๕๒). หน้าที่ของอุปลักษณจากมุมมองของผู้พูดภาษาไทย. ภาษาและวรรณคดีไทย. ๑๖, ๑ : ๒๕๙-๒๖๘.
- พานโพธิ์ทอง, ณัฐพร. (๒๕๕๕). เอกสารคำสอนรายวิชา ๒๒๐๑๗๘๓ การวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนววัจนปฏิบัติศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง). ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (เอกสารอัดสำเนา)
- พานโพธิ์ทอง, ณัฐพร และภัคตีผาสุข,ศิริพร (๒๕๕๒). ‘บุญคุณ’ ในฐานะปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการปฏิสัมพันธ์ในภาษาไทย: กรณีศึกษาการตอบรับคำขอบคุณตามแนว Emancipatory Pragmatics. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการภาษาและภาษาศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๒ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พานโพธิ์ทอง, ณัฐพร และภัคตีผาสุข,ศิริพร. (๒๕๕๗). ผู้พูดภาษาไทยปฏิสัมพันธ์อย่างไรในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ : การศึกษาข้อมูล Mister O ตามแนว

Emancipatory Pragmatics. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการภาษาและ
ภาษาศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๗ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

พานโพธิ์ทอง, ณัฐพร และ ภักดีผาสุข, ศิริพร. (๒๕๖๐). การพูดเล่นและการหยอกล้อ
คู่สนทนา : ลักษณะเด่นของการสนทนาแบบเน้นภารกิจในภาษาไทย. *วารสาร
ภาษาและวรรณคดีไทย*, ๓๔ (๒), ๑-๕๐.

เพชรรัตน์โมรา, จีรรัตน์ (๒๕๕๔). การศึกษาการแสดงการขอโทษของผู้พูดที่มีสถานภาพ
ต่างกันในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภักดีผาสุข, ศิริพร (๒๕๕๗). สำนวน. *เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชาภาษา
กับวัฒนธรรม (๒๒๐๑๖๐๗) ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. (เอกสารอัดสำเนา)*

พลอยขาว, สุธาสินี (๒๕๕๑). วัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจในกระดานสนทนา
อินเทอร์เน็ต วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรหมศรีมาศ, วิมลพักตร์. (๒๕๕๓). *กลวิธีการตอบปฏิเสธวัจนกรรมการแสดงความ
ปรารถนาดีในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

รพีพัฒน์, อคิน. (๒๕๓๙). *มองสังคมผ่านชีวิตในชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์
มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).*

รักมาก, ทัดดาว (๒๕๖๐). *กลวิธีการตอบการแสดงความไม่พอใจของผู้โดยสาร:
กรณีศึกษาพนักงานบริการผู้โดยสารภาคพื้นสายการบิน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

สายหู, พัทยา. (๒๕๕๖). *หน่วยที่ ๕ พฤติกรรมการสื่อสารในเชิงสังคมและวัฒนธรรม
เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร หน่วยที่ ๑-๘. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.*

สายหรั่ง, ธนพรพรช. (๒๕๕๒). *กลวิธีการปฏิเสธในภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวไทย
ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ : การศึกษาการถ่ายโอนทาง*

วัจนปฏิบัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมุทการ, สนิท (๒๕๓๕). “ความขัดแย้ง ปมปัญหาและอนาคตของสังคมไทย : พิจารณา
จากค่านิยมทางวัฒนธรรมเป็นสำคัญ” รายงานวิจัยสังคมและวัฒนธรรม :
ข้อสังเกตและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
สุขวิสิทธิ์, วิสันต์. (๒๕๔๗). วัจนกรรมกรรบริหารในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สุภาพ, สุพัตร. (๒๕๒๙). สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนาและ
ประเพณี. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุวรรณระชฎ, ทิตยา และคณะ. (๒๕๒๗). สังคมและวัฒนธรรมไทย : ข้อสังเกตใน
การเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทัศนบุรณ์, ปวีณ์พัศตร์. (๒๕๖๒). ความอาวุโสกับวัจนกรรมกรรแยังการแสดงความ
ไม่พอใจ และการแนะนำในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัจนสุนทร, เพ็ญแข. (๒๕๒๙). ค่านิยมในสำนวนไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์
วัชรสุวรรณ, ปวีณา. (๒๕๔๗). กลวิธีการกล่าวแยังในภาษาไทย : กรณีครูและนักเรียน.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิวัฒนานุกูล, เมตตา. (๒๕๔๙). การสื่อสารต่างวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิเชียรโชติ, วีระ และคณะ. (๒๕๑๔). ความเกรงใจในคนไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

แย้มกลิ่นพุง, ประเสริฐ. (๒๕๐๙). โครงสร้างสังคมกับความมั่นคงของประเทศ.
วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๔, ๒ : ๑๔-
๒๔.

เยาวฤทธา, ชาญวิทย์ (๒๕๕๕). แนวคิดเรื่อง “บุญคุณ” กับวัจนกรรม ๓ ชนิดในสังคมไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.